

Pronuntiatio restituta- ?acina restytuowana

Wymowa łaciny restytuowanej (łac. *pronuntiatio restituta*) to sposób odtwarzania brzmienia łaciny klasycznej, czyli takiej, jaką posługiwano się w starożytnym Rzymie w okresie republiki i wczesnego cesarstwa. Opiera się na badaniach językoznawczych: analizie tekstów antycznych, zapisów błędów ortograficznych, transkrypcji greckich oraz porównaniach z językami romańskimi.

Celem tej rekonstrukcji jest możliwie wierne oddanie pierwotnej fonetyki łaciny, w odróżnieniu od wymowy tradycyjnej (np. kościelnej), która ukształtowała się znacznie później i różni się w zależności od kraju.

Cechy charakterystyczne

- wymowa jest „twardsza” i bardziej regularna niż w wersjach późniejszych,
- każda litera ma zasadniczo jedną wartość fonetyczną,

Przykłady wymowy

Poniżej kilka liter i dyftongów, które brzmią inaczej, niż średniowieczna i kościelna wymowa:

- **C** - zawsze wymawiane jako *k*
  - **Caesar** → Kaj-sar
- **G** - zawsze twarde, jak polskie *g*
  - *legio* → **legio**
- **V** - wymawiane jak *ł* (angielskie *w*)
  - **vinum** → łinum
- **S** - zawsze bezdźwięczne, jak polskie *s*
  - **rosa** → rosa

Dyftongi (dwugłoski)

- **AE** - wymawiane jako *aj*
  - **Caesar** → Kaj-sar
- **OE** - wymawiane jako *oj*
  - **poena** → poj-na

Updated 2026-04-13 15:56:28 UTC by VENATOR